

1299.

פרוטוקול מס' 55/ב

מישיבת ועדת הכספים
מיום ד'י"ד בשבט תשי"ז - 16.1.57
בשעה 08.50

חברי הועדה:

המומנים:

- י. גרי - היו"ר
- י. אפרתי
- א. אלטמן
- י. בדר
- י. בן-אהרן
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- מ. חזני
- י. מפיר
- י. קרגמן
- ג. שוקן
- ח. רובין

מומנים:

- טר האוצר ל. אשכול
- ד. הורביץ - נגיד הבנק
- ג. בר-יוסף - מטעם בנק ישראל
- י. זגני - מטעם האוצר
- י. לטנר - מטעם האוצר

א. אטור תכניות החסכון על בנק לאומי, בנק א"י לדיסקונט ובנק אלרן.

סדר-היום:

ב. תשובות טר האוצר על שאלות חברי הועדה.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.
הובאו בפנינו לחי תכניות חסכון - האחת של חברות הבטוח והשניה של בנק לאומי, בנק א"י לדיסקונט ובנק אלרן. אלו לתכנית החסכון של חברות הבטוח, אני מציע נשינו ועדה שתלמד את הבעיה.

אשר לתכניות הובאו בפנינו ביחוד לבינק
לאומי, בנק לדיסקונט לגבי חוספת של 5 מליון לירות, לאחר הסרת הרגיונות
הצליחה, נחשוררו בוטרה אותן בעיות שנדונו כבר בדיונים הקודמים. חלק מחריי
הועדה סבור, שאנו מעניקים להנקה הנאים יותר מדי טובים, ויש בזה מסוה
ניצול הקהל, ויש חלק המרוויח לכת ואומר שיש בזה מיוח גדול וטוב. רצינו
לסמוע פעם אח דעתו של נגיד הבנק בענין זה.

ד. הרביץ:

אני רואה להימתיג מדבר אח. ענין התכנית
של חברות הבטוח לא הובא לפני. אולם אני
מאיר ליצמי עם הרשות לחות את דעתי. אני מתפלא מאד לזה קרה בצורה כזאת.

היו"ר י. גורי:

אנה תהיה מוכן להופיע בפני וידת המינה
לחדון בתכנית זו?

ד. הרביץ:

כן.

היו"ר י. גורי:

ני בכרונה לא נכנסתי לפרטים ולא הבאתי
נימוקים, מדוע החבריה רואים בזה ניצול.

אבל זוהי הבעיה.

ד. הרביץ:

לשאלה הראשונה, הענין הוא כזה שלכאורה
צודקת הועדה, כי את הנראה לפנינו יאח
התפתחות ניירות הערך, הרי חלק מהן הנו ניירות צמודים, ואם נראה את
המגמה, לדעתי המופרזת, להציף את השוק בניירות ערך צמודים, נגיע למצב
חמור מאד. כבר היו אנו עומדים בפני מצב חמור, כי נייר ערך של "אח" או
או של "עטיס" של 100 ל"ש צריך לעלות היום, אפילו לפי הקורס הרגמי
500 לירות. זאת אומרת שיש אכספרופריאציה של ארבע חמישיות. והואיל
ועל ידי ניטת ההערכה לפי הערך ההסטורי הדוידנדה אינה נותנת קפטליזציה,
והואיל והצפנו את השוק בניירות ערך צמודים לאינדקס - מי שהקיע כסף
בשנות הללו יפסיד ארבע חמישיות מכספו.

אני רואה שהליך זה בדאגה. לעת עתה הניירות
הצמודים נמכרים. אבל בקרוב תחשורר היאלה את השוק יוכל לקלות את כל
הניירות, וכאן יש ריזיקו מטויית של הבנקים. קשה לקבוע בדיוק את הגבול
מאיפה הענין הוא טוב ומאיפה - לא. השוק קובע זאת. כלומר, יאנה אנשים
שמוכנים ללכת לזה. קרוב לודאי שזה כדאי במיילי. כאן יש יתרון ידוע
שנותנת הממילה, יתרון עצום במס הכנסה, כי אם אני מקבל 6 אחוז על החסכון
עלי מפלי ממס הכנסה, זאת אומרת שאם ההכנסה שלי מגי ה ל-50 אחוז במס ההכנסה
אני מקבל רבית של 12 אחוז. אם קונה אדם ניירות ערך ויש לו הכנסה החילב
במס של 80 אחוז הוא יכול להגיע ל-14-13 אחוז. זה היתרון העצום שנותנת
הממילה.

אשר לשאלה הניה לגבי חלוקת ההקעות...

י. אפרתי:

ואחוז ההקעות בניירות ערך.

ד. הרביץ:

אנו לחמנו עם הבנקים. הבנקים לא קבלו
את ה-6 אחוז, הם רצו לתת יותר. אחר כך
אמרנו כי 25 אחוז מכספי ניירות הערך יהוו הון חוזר לפיתוח. את ההון
החוזר שאנו נותנים למסק הוא מקיע בהקעות לזמן ארוך, ובתוך תקציב הפיתוח
מכניסי הון חוזר. זה הכרחי. איננו יכולים להביט על זה באופן טורמלי.
אין כל ספק ליכולת הרחפת הייצור הפיזית או איננו מטפלים אמצעים, ואז
או שאנו מפעלים אמצעים, או שאנו יוצרים בעלי מוח או שאנו יוצרים אינטליגנציה

כאשר אנו ניהלנו טו"מ עם בנק לאומי
על 25 אחוז להון חוזר, הוא טען על ניירות למוכ"ז אין לו החתיבות
לקבל איזו שהיא הכרונה. היה ויכוח גדול, וכינתנו הסתמנו בכסף. בסופו
של דבר לחינו חומו אל הקיר ואמרנו ללא נטכים, והגענו לפשרה. אמרנו
לבנקים: המליון לירות שהוצאתה, הוצאתה ונאשר לכה בדיעבד. אבל מעכשו
תהיה הכרונה. לכן יש פה מליון לירות שאולי מראש לא היינו מאשרים אותו.
אבל בדיעבד ארנו אותו.

אבל שאלו הדבר נעשה לפי הכוונה והכוונה חמורה מאד.

הדבר היחידי שאני מערער עליו בכל התכנית הזאת הוא - הענין של א ניירות למוכ"ז. ראשית, זו הפליה לגבי בנינקים אחרים, שנית, אני חושב לדבר זה הוא פטול, ואני חושב שהמדינה אינה צריכה להרשות זאת. דבר זה הוא בניגוד לכל הגיון פיננסי, ואני מציע לוועדת הכספים לפטול אותו.

י. אפרתי: זאת אומרת שאם מתנגד לכל התכנית.

ד. הרביץ: לא, אני מתנגד רק לניירות למוכ"ז. אין ליצור פריבילגיות לבנק אחד. אין זה גריד למדינה. זה אבטורד להוציא בנקוטר ברבית של 12-14 אחוז.

י. אפרתי: אנו דברנו על 6 אחוז, ושכחנו את ענין מט ההכנסה. אני אמרתי בזמנו שני מציע לקנות פחות ניירות ערך ולאפשר להגדיל את ההון החוזר, כי אנו חסרי הון חוזר. אם באמת מרכזי כספים ואין מוציאים כסף חודש, הרי אני חושב שבמייג של חוטר הון.....

ד. הרביץ: אתה יושב כאן כחבר הכנסת ולא כבא-כוח המרכז החקלאי. המדינה נותנת פריבילגיה עצומה, היא משחררת מט הכנסה, כי על ידי כך היא מכסה חלק של הקציב הפיתוח, כי אחרת הייתה צריכה להכניס את ממון הוצאות חברת החשמל והרשויות המקומיות לתקציב הפיתוח. אתה רוצה להכות את המדינה בשני הקצוות. מאד אחד אתה דורש שהמדינה תפתח ואינך נותן לה אמצעים, ומאד שני אינך נותן אפשרות לגייס כספים מהצבור. על זה נלחמנו שיהבנקים 3 חדשים. היתה ועדה של שלושה - שר האוצר ברט ואנוכי, ושנינו נאבקנו עם ד"ר ברט ובטביל זה נתנו את השחרור. עכשו אתה מציע להחזיר את הסכום הזה לבנקים, כדי שיתנו לך הלוואות לקיבוצים. זה אבטורד ש ין דוגמתו.

י. אפרתי: אם אדם מקבל 12 אחוז על ניירות אלה, מה הרעש לגבי גובה הרבית, הרי אתה בעצמך מייקר את הרכיחה?

ד. הרביץ: הישוב בארץ התרגל שלא לחסוך ואינו רוצה לחסוך, בגלל האינפלציה שהיתה. בכל מדינה אחרת נותנים אינצנטיב עצומים כדי שאנשים יחסכו, ואם לא נעשה זאת כאן, האנשים לא יחסכו.

י. בדר: בדרך כלל טוב הדבר שקיים בארץ שוק ניירות ערך. אבל שוק ניירות ערך מחייב לא רק ארגון מכני לל הבורסה, הוא דורש תכונה בכל מחזיק ניירות. ובכל קונה ניירות, וידיעה מטפחת על מאב השוק. דבריה אלה אינם קיימים בארץ. ולכן יכולות להיות אצלנו שתי דרכים של השפעה מבחינת הכדאיות, ושתיהן מנוצלות אחת על ידי השניה מבלי שיהיה הבדל מעשי בין אחת לשניה. על ניירות ערך ממשלתיים, שר הרביץ ציין את מידת כדאיותם למחזיק, וזה ניירות שרו למוכ"ז וקבל מאד למכור אותם - הרבית עליהם היא גבוהה.

ואם הדבר הזה עלינו לראות מ-3 נקודות מבט: האחת של המדינה, השניה של הצבור והשלישית של הבנק. יש עוד נקודת מבט אחת - מה עושים בכספים אלה - אבל זוהי נקודה נפרדת. מבחינת המשקיע, אני חושב שצורת חסכון זו יש לה חסונות רבים לעומת רכישת ניירות ערך במישרין. מבחינה צבורית, הרבית היא די נאה. אבל אין כאן הצמדה לתנאי שאדם ישמור על הפקדון שלו מבלי שיהיה לו אפשרות להעביר אותו לשני שלישים, אם הוא מחטל את הפקדון לפני הזמן, הוא מפסיד את היתרון של הרבית המצטברת, וההפסד הזה הופך לרווח של הבנק.

אילו היה בא אדם אל כל אחד מאתנו לבקש יעה - ואני חושב שאנו חייבים לוח לו עצה טובה - אני טבור שכל אחד מאתנו היה צריך להגיד לו: תקנה ניירות ערך. מבחינת הליקוידיות - אתה

מובטח. מבחינת הרבית - אתה מקבל לא פחות מאשר במקום אחר. אתה תקבל רבית בכל מקרה, אפילו אם תחטל את החסכון שלך באופן אישי. החסרון היחיד הוא, שאחרי עומד בפני סכנה של דיסט'יו. אבל סכנה זו היום היא בודאי יותר קטנה מהסכנה הנובעת מדולורציה, כי הסכנה של דיסט'יו היא תיאורטית.

ד. הרביץ:

כבר היום יש דיסט'יו.

י. בדר:

ישאני שוקל איזו סכנה לטווח של 3 שנים היא יותר רצינית, בכל הכבוד אגיד שהסכנה של דולורציה מעטית היא יותר רצינית מאשר הסכנה של דיסט'יו. אבל יש הבדל מנקודת מבט של המדינה. כאשר המדינה מעודדת את האזרח לחסכון חסרת ויחוריה מטויימים רמט הכנסה, זה דבר המחקבל על דעתי. כאשר המדינה יוצרת תכנית שהיא נותנת למתווך ארצי רווחי גדולים, למעשה על חשבון מס הכנסה, זה דבר אחר.

לפי חישוב טעיתי, הבנק מרוויח בעסק הזה של פעדונות חסכון בערך 5,5 אחוז פלוס הצמדה. איך עשיתי את החשבון? לקחתי בחשבון 60 אחוז של ניירות ערך בהצמדה, 25 אחוז של אטראי רגיל, שהוא בהכוונה, ו-15 אחוז שהועמדו לרשות הבנק, והי הסמנת של הבנק בכל העסק הזה.

ד. הרביץ:

איזה אחוז רבית לקחת בחשבון?

י. בדר:

במוצא 15 אחוז. מכל מקום, בענין זה הבנק הוא רק מתווך מלי שום ריזיקו. אני טולל שזה נכון ונכון לוח לבנק רווח כזה על חשבון מס הכנסה של המדינה.

אני מוצא פגם בזה שהבנקים המקומיים קוננה ניירות ערך צמודים. בכל מקום יש מקום לנכטי צאן ברזל, למלאי, לערכים שיש להם סכנה של דולורציה. ואילו הבנק, מחוץ לערכי ההון שלי שהוא חלק קטן של הכסף שהוא מנעיל אותו, כל הכסף הוא כספו של האבור שהבנק מקבל אותו בלי הצמדה. אם הבנק נותן כסף זה באטראי בהצמדה, ההצמדה אינה מהווה לגביו אמצעי להבטיח אותו בפני הפסדים, אלא הצמדה זו בשבילו מהווה רווח. אילו אני הייתי מקבל כסף מהאבור בלי הצמדה וקונה ניירות בהצמדה, ברור שהייתי מרוויח מההצמדה. לכן ההצמדה אינה שריון נגד הפסד אלא רווח. והערה זו הייתי רוצה להביאלחשומת לבו של נגיד הבנק.

ועתה ברצוני להציע הצעה מרחיקת לכת לקיים בוטדה זו דיון על דרכי הרפורמה של מערכת הבנקים. במערכת הבנקים ישנם דברים שאי אפשר לעבור עליהם, והכוונה היא לבעיית הרווח של הבנקים, בעיית ההוצאות של הבנקים, בעיית הסניפים ובעיית הרנטיה, ובעיית גובה הרבית למפקיד.

י. אפרתי:

אחרי שביררתי לעצמי את הדבר, אני רוצה להגיד שאיננו יכולים לאשר את התכנית, מכל מקום - ל כסו. אם אנו מדברים על חוק הרבית ומתיחסים ברצינות לחוק זה - ואני חושב שהוא חוק חשוב - הרי אנו מקווים האוצר יוציא צו על רבית מכסימלית בגובה של 10-12 אחוז. לכן אינני יכול לקל תכנית שבעזרת הממשלה, על ידי מס ההכנסה, יקבל רוכש נייר ערך רבית של 12 אחוז. מסוה כך אני מציע למציעי החוק לברר את הדבר מחדש, כי זוהי הצעה שאינה מתקבלת על הדעת, בהתחשב עם חוק הרבית שאנו עומדים לאשר.

היו"ר י. גורי:

אדוני שר האוצר, הדיון מתנהל מטביב ל-3 צירים: שער הרבית שהבנקים נותנים למפקידים, השימוש ב-60 אחוז מתוך 100 אחוז של כספי ניירות הערך וחלקו של ההון החוזר בסכום זה, וענין ניירות למוכ"ז. ת קצה הבירור שמעת. כן שמעת את הצעת אפרתי לעכב את האשור.

ד. הורביץ:

ביחס לניירות הערך, חברי הועדה מציגים את העניין כאילו הבנקים מעוניינים לחלק גדול של ניירות הערך, ואנו איננו מעוניינים בזה. ההפך הוא הנכון. אנו לחפזו אחת מלחמה נואסת שיסכימו לכך. הם היו מוכנים בכל ה-100 אחוז יהיו כמו ה-25 וה-15 אחוז. לכן זהו האינטרס שלנו, על המדינה. תקציב הפיתוח אינו עונה על הצרכים. הצבור אינו רגיל לחסוך. האסטרות היחידה להגדיל את תקציב הפיתוח ולגרום לכך שהיא יח וך, ואת הכסף הזה להפנות לתקציב הפיתוח. כי מה הם ניירות הערך שהבנק רוכט? ניירות הערך של חברת חסמל וניירות הערך של הרשויות המקומיות. כאן יש אלטרנטיבה אחרת - מלווה חובה, כלומר להכריח את הצבור לחסוך. אבל זה בלתי אפשרי כיום ואיט אינו מציע זאת. יש אלטרנטיבה שניה - להדפיס כסף. ברור שזה יהרוט את כל המסק. ויש אלטרנטיבה שלישית - לתת לצבור אינצנטיב לחסוך. ראינו שזה פועל היטב. זה פשוט גיוס כספים מהצבור לתקציב הפיתוח. ואם אפרתי רוצה יותר הון חוזר, ילחר בתקציב הפיתוח. אבל אל יגיד למדינה שתעטה את הפיתוח באמצעים מן השמים, כי הוא רוצה הלוואות בטביל המטקיים. זה איננו נימוק.

בין החוטכיים ישנם סוגים שונים. איט אינו מכריח את אף אחד לעטוח זאת. יש כאלה שמעדיפים ניירות ערך. יש כאלה שאינם רגילים לניירות ערך. לאלה נותנים אלטרנטיבה וזוהי אלטרנטיבה חשובה מאד. ואי אפשר להגיד שאין לבנק כל סיכון בזה, יש סיכון ידוע, כי זה לזמן ארוך ויש דיסז'יו, והוא ישנו כבר היום. אבל ישנם חוטכיים למוכנים להשקיע בזה.

י. אפרתי:

אבל הרבית המשתלמת היא 12 אחוז.

ד. הורביץ:

ואם חוציא ניירות ערך באופן ישיר הם לא יחנו רבית של 12 אחוז?

אנו רוצים ליצור חסכון שלא בהצמדה.

לא כל אחד מעוניין בהצמדה.

להצעת מר בדר שהועדה תדון ברפורמה במערכת הבנקים, אני מטכיו ההחלט. אבל זה אינו ענין למליאת הועדה. זאת אריכה לכתון ועדת משנה.

י. בן-ההרן:

יזמה זו ראויה לבנק ישראל.

ד. הורביץ:

בקשה, כל המבגנון שלנו יעמוד לרשותם ואנו נטפק לכם את כל החמר.

כאן יצרנו טוב חסכון שהצליח והיה לברכה גם לשוק ניירות הערך וגם לאשראי לפיתוח. לכן אני מציע לאטר את ההצעה, מחוץ לנקודה אחת שנוגעת רק לבנק אחד, וזוהי הנקודה של ניירות למוכ"ז. נייר למוכ"ז זה בנקנוט שאפשר למכור אותו ולקבל 12 אחוז, וזה אבטורד. ואובדה היא שזה לא הכרחי. בנקים אחרים יובדיה בלי זה. אם המדינה עושה זאת, היא מוכרחה. אבל לתת לבנק אחד פריבילגיה כזאת, להוציא בנקנוט לעובר לטור ב-12 אחוז, זו הפליה לא טובה לגבי בנקים אחרים. אין בזה אורך. צריך להטות את התנאים בכל הבנקים.

א. הרצפלד:

לדעתי, בענין זה יש שתי פרשיות: הפרשה של חלוקת ה-100 אחוז, ופרשה שניה - הרבית המשתלמת למפקיד. בזמנו לא קבלתי את הסעיף האומר, שאדם המפקיד כסף ל-3 שנים והוציא את הכסף לפני תום המועד יקבל רק 3 אחוז, כי אדם המפקיד כסף לשנה אחת בחסכון רגיל מקבל 4-5 אחוז. אינני יודע מדוע אדם זה שהוציא את כספו לפני תום המועד, בגלל מחלה או אסון אחר, צריך לקבל רק 3 אחוז.

מר זגני:

חכניות אלו הצליחו כל כך, שגם החוטכיים וגם הבנקים פועלים בצורה הרצויה לאוצר, ואינני יודע אפוא מה עורר את בוגזם של חברי ועדת הכספים.

לגבי כסף מופקד מאפשר להוציא אותו בפל
עת הרבית היא די גבוהה. אגב, מר הראשון, הרבית בחסכון זה מתחילה
ב-3 אחוז ומגיעה ל-5,5 אחוז. על כך יש התחרות בין הבנקים, ומעניין
שישנה חוסכני ההולכים לבנק שבו הרבית יותר זולה. מדוע? - קשה להבין זאת.
כל הבנקים העוסקים בזה הם בנקים טולידיים. והתכנית של בנק לאומי האליחה
יותר מאשר בבנקים אחרים, למרות שאצל הרבית נמוכה.

דבר נוסף, גם הוא מעניין - בחודש של מבצע
טיני, כשהיתה קצת מתיחות, דוקא בתכנית החסכון של בנק לאומי בכל שבוע
החוסף כסף. זאת לא אומרת שלף הוציאו כסף, אבל תמיד היה עודף הכנסה.
הרי זה טימן שיש אטרקציה בעניין זה שאדם יכול לחסוך טכומים לאגדוליות.

גם השימוש בכסף מצד הבנקים אינו בזה
שהבנק משקיע את הכסף בניירות ערך בכדי להרוויח. ברגע שמישהו רוצה לקנות
ניירות ערך, הבנק מוכר לו. אם בנק לאומי מחזיק בכסף זה ניירות ערך,
הרי זה פשוט מפני שלא היה מי שיקנה את הניירות. אילו נמצא מי שיקנה
את הניירות, הבנק היה מרוקן את הקופה.

לגבי מלווה בטחון, בנק לאומי התחייב על

7 מליון לירות...

איך התחלקו הניירות שנמכרו עד היום בין
הקהל?

י. טפיר:

היום נדע זאת בדיוק. מכל מקום, אגרות
על שם נרכשו רק על ידי קופות החגמולין.

מר זגבי:

עניין זה של תכנית חסכון משמש קרן בטחון
לאמטיה שהבנק * רוצה להוציא. כאשר מדברים עם בנק לאומי על אמטיה
של 5 מליון לירות, הוא תמיד חושב שחצי ימכור וחצי יעבור דרך תכנית
החסכון. ואחת הדרכים להפצת האמטיה היא תכנית החסכון של הבנקים.

בדרך כלל רוצה הקהל לחסוך. ואם נותנים
לו אטרקציה ועושים תעמולה, הוא נתפס לזה.

א. אלטמן:

אינני חושב שצריך לבטל את הניירות למוכ"ז,
כי בזמנו טענו שיש הרבה כסף שאנשים מחזיקים בגרב, ורוצים שהכסף יוצא
מהגרב. זו אחת הדרכים הטובות ביותר להוציא את הכסף מהגרב.

אני מבקש לדעת אם אפשר למסור לנו הודעה
מוטמכת מה הרווח של הבנקים בעסקות אלו?

י. בן-אהרן:

שנית, מהו הרווח של המדינה, מחוץ לכספים
שעודיה לרשותה לצרכי פיתוח ולאן הם הולכים?

שלישית, מהו ההפרש בין המחיר המשלמים
בעד הכסף למפקיד ובין המחיר שמשלם הלווה, הנהנה מכספי פיתוח אלה.

ש. דיין:

ביטויים הקווימות אמרתי, כי הבנקים נותנים
אחוז נמוך למפקידים והם מלווים את הכסף
לאחרים באחוזים גבוהים ובהצמדה. והיות והכסף נתן לכמה שנים, הם קונים
ניירות ערך. הם שומרים לעצמם את ערך הכסף, כי הם קונים ניירות ערך
והמפקיד מקבל אחוז נמוך וערך כספו אינו נטמ. שאלתי: מה ענינה של הממשלה
לדאוג דוקא לאלה שמרוויחים מכך ולא לאיש הבודד שמפסיד? הממשלה היא ממסלת
האזרחים כולם, והיא צריכה לדאוג לאיש היחיד שלא ינצלו אותו. והבנקים
מנצלים את האיש היחיד, והראיה - הבנקים בונים בניינים משכוללים, נותנים
מסכורות המתחרות במסכורת עובדי המדינה. הווה אומר שהבנקים נתונים במצב
טוב, למה הם צריכים לנצל את המפקיד?

לכן אמרתי שאינני מוכן לאשר את התכנית
בתנאים אלה. ואין חשש שהכסף ישארו בביתו של המפקיד, אם לא יפקיד
כאן, יקנה ניירות ערך אחרים של הממשלה ושל ההסתדרות. כלומר, הממשלה לא
תפסיד.

אנו חייבים לימור ל האינטרסים של כל אחד, ולא לתת לבנקים להתעטר על חשבונם. וכל רצוננו הוא, שהבנקים יתנו למפקיד תנאים יותר טובים.

י. ספיר:
אני רוצה להיות קצת יוצא דופן בכל הסימפוזיה הזאת. אני רוצה לנסות לנתח

את הבעיה מבחינה אחרת.

ענין ההצמדה כשלעצמו, גם לגבי ניירות ערך ממלתיים, מהווה בעיה חמורה מאד. עוד לא הגענו להקיף מלא של הסכומים שיהיו בהצמדה תוך חקופה מסוימת והשפעתם על התקציבים הממשלתיים ועל המס. שכול להיות שביום בהיר אחד נגיע למסקנה שעברנו את הגבול, כי מלוי ההתחייבויות עלול להיות כל כך גדול שלא ניא בו. לעומת זאת, אם אין הצמדה, אי אפשר לספוג כסף, ואם אי אפשר לספוג כסף - פירוש הדבר אינפלציה. זהו מעגל הקטמים. אבל מדוע בכל זאת מוצדק ענין ההצמדה? כי נשאלת השאלה כמה מליונים צריך היה האוצר להשקיע בטובטידיות למניעת העלאת מחירי, אילו כל הכסף שלא נטפג היה מסתובב בטוק? שנית, כמה היה מפסיד האוצר במס הכנסה אילו הכסף שנכנס ומקבל ויתור מסוייני במס הכנסה לא היה מופיע בכלל?

אני מוכן לומר באופן אפיקורסי שמחיינת מס ההכנסה האוצר לא הפסיד ולא כלום, כי אילו לא התכנית הזאת הכסף הזה אף פעם לא היה מופיע. כאשר הוא מופיע בצורה כזאת, הוא משלם משהו. כל היתוריות של האוצר מבחינה זו היא אחיות עיניים. לכן אין זה נורא, ואל ניבהל.

ואשר להטפעת התכנית על מצב המסך - ועל זה נתווכח בטעת הדיון על התקציב - אם נכוניי המספרים שהביא שר האוצר על חסכון של 100 מליון לירות, ואם נוריד מזה 30 אחוז שהם חסכון מאנטי, הרי שהארץ חסה 70 מליון לירות באמיטיות פלוס קרנות. אני חושב שזה דבר חשוב מאד, כי את ה-70 מליון לירות אלו מסקיעה בפיתוח.

לכן, לעצת הפעולה של החסכון אינני מתנגד. ואם משהו בא ואומר, שהמפקיד מקבל רבים לאומספקת, ורוכש ניירות הערך מקבל רבים גבוהה, האם אני מתנגד לכן שהמפקיד יקבל יותר? אני לא הכרחתי את הבנק בתוקף החוק לשלם רבים נמוכה. אבל הוא משלם רבים נמוכה. אינני אומר שהוא עושה פשע, אבל אם הוא מלווה ב-12 אחוז ונותן למפקיד אחוז אחד, אני אבוא בהצעה להפסיק זאת. נראה לי שכל הטענות בענין זה הן טענות מופרכות.

אשר לאופן השימוש בכספים אלה, אם הכספים המגיעים לבנק בצורה זו צריכים להתחלק בהתאם לחלוקה שנקבעה - 60-25 ו-15 אחוז - על זה יכול להיות ויכוח. אבל הוא לא יכול רק על כספים אלה. אותן טענות אני יכול לטעון נגד תקציב הפיתוח כולו. ובענין זה יתחלק שולחן הוועדה בכיווניה שונים. אני אצטרף אל מר אפרתי ואגיד: פחות הטענות יטוד ויותר הון חוזר, ויבוא משהו אחר ויגיד ההפך מזה. לכן, הטענות כאן נטענות מתוך טעות אופטית.

נקודה אחת נראית לא בלתי צודקת והיא, שהבנקים מקבלים אחוז וחצי קומיטיון על ה-60 אחוז. זה אינו בסדר. הם אינם עובדים על כך. הכספים האלה באים אליהם בתוקף האינצנטיב שהמדינה שותפת לו במס הכנסה.

אני אינני שולל את כל התכניות הללו מטעמי נוסף. לי נראה שאת כל ההנחות הנתנות לתכנות זה יש לתת לכל חסכון לשם הטקעה לאו דוקא בדרך הצנורות המרכזיים. אבל ברגע זה אין לי הצעה בענין זה. אבל עכשו אני בעד כל הקונספציה הזאת. לדעתי הביאה תועלת רבה מאד.

היו"ר י. גורי:
שאלת הקומיטיון נתעוררה גם בדיונים הקודמים. ואם אינני יועה, מר זגלי ומר שומר אמרו שיעיינו בדבר, ואולי אפשר יהיה להוריר את אחוז הקומיטיון.

י. ספיר:
אינני מציע להורידו, אלא לבטלו לחלוטין.

מ. חזני:

בקשר לצורת הטימוט בכספי ה-25 אחוז, אני רוצה לדעת, האם האוצר הודיע לבנקים שהטימוט בכסף זה לא יהפך להון חוזר רגיל, כפי שזה היה עד עכשו, אלא שזה יהיה למטפר לניט, כפי שדובר, ולפיתוח?

שר האוצר ל. אטכול:

האם הון חוזר איננו הלוואה נצחית?

מ. חזני:

בעיית ההון החוזר כל כמה שהיא קשה, צריך לפתור אותה בדרכים שבנק ישראל הולך בהן. אבל כסף זה שאנו רוצים שתהיה לו השפעה דיסאינפלציונית, היינו הוא צריך ללכת לפיתוח, צריך להנתן בהלוואות למטפר שנים.

מר לטנר:

אני מתפלא על מר אפרחי שלא שח לב לנקודה שהוטברה מטפר פעמים, שהרבית פטורה ממט הכנסה וכל אדם מקבל תוטפת הקלה. לא כל האנשים בארץ משלמים מס הכנסה בשעור של 50 אחוז, ורבים הם המפקידים מהמעמד שאינו משלם 50 אחוז מס הכנסה, אלא רק 25 אחוז. לכן הרבית המשתלמת להם אינה כפי שתיארו פה 12 אחוז. לא בעלי ההכנסות הגבוהות הם החוטכים. אנשים אלה מוצאים להם דרך להשקיע כספם לאו דוקא בתכניות החסכון, אם כי יתכן שיש פה וטח גם חוטכים כאלה. לכן לעבור פתאום מהחשט שמא מקפחים את המפקיד לידי מח בה שנותנים הנאה יותר מדי גדולה, אני חושב שזה אינו מתאים למציאות. למפקיד ניתנת הקלה שהחברה כמספיקה.

אם מתוך סך כלל של פקדונות המחקרב ל-350 מליון לירות בבנקים, התכניות הללו רכזו 11 מליון לירות, אין להגזים במידת הצלחתן של תכניות אלו. תכניות אלו הצליחו יותר ממה שאפשר היה להניח מראש, אבל אי אפשר לחשוב שזוהי דרך המלך לבעלי הפקדונות.

אשר לרווח של הבנקים, אני חושב שזו בדר לקח בחשבון את המקרים המוגזמים ביותר והרבית הגבוהה ביותר ולכן הגיע למה שהגיע. הבנקים מרוויחים בענין זה אותם אחוזים שהם רגילים להרוויח בעטיית עסקים. ברור שאילו זה לא היה כדאי, הבנקים לא היו עושים זאת.

אני מזהיר מפני ההנחה כאילו כסף זה ילך במילא לתכניות חסכון אחרות. הצבור שלנו אינו מורגל לחסכון, רק בשנה האחרונה כאשר הופיעו האמיתיות הטונות, החל הצבור לחסוך. אם אדם לא יפקיד את כספו, הוא ילך ויקנו בו איזה דבר. זוהי התחלה של חסכון לצריך לטפח אותה.

אשר לניירות למוכ"ז, הפעם מוצעות כאן רק תעודות על שם. אם יהיה צורך לחדש את ענין ניירות למוכ"ז, נדון על כך.

מר זנגי:

קשה לענות על השאלה, מהו הרווח של הבנקים, כל עוד אין יודעים מה יהיה הרווח מההצמדה. כרגע אין רווח של ההצמדה. וכלן הבנקים אינם מקבלים יותר בעד הכסף הזה מאשר היו מקבלים אילו נתנו את הכסף הזה בכל דרך אחרת.

אשר לקומיסיון, אינני חושב שהבנקים יכולים לוותר בו יוותרו על הקומיסיון, כי בזמן שמוציאים אמיתיה יש הטכט עם הבנקים המחויבים של אחוז מסויים ומקבלים קומיסיון בשעור של 2-3 אחוז. אם ניירות אלה נמכרים מיד או מופקדים בתכנית חסכון, זו פרטה בפני עצמה. מכל מקום, אינני חושב שהבנקים יסכימו לוותר על כך.

אשר לתעודות למוכ"ז, אני מפקפק אם אנו צריכים לדחות הצעה זו. אנו צריכים לשקול אם נייר זה יכול לתת לנו חסכון, וזה הוא נראה לי בעיני המפקיד יותר מאשר תעודה על שם, איננו צריכים לדחות זאת.

שר האוצר ל. א. כול:

על הטאלות העיקריות הטיבו הנגיד, מר זגבי
ומר שטנר. אני רוצה להגיד רק זאת, שניהלנו
מו"מ ממוסך וקשה עם הבנקים, ולמזלנו מסויימת זה משחק עם הבנקים,
ובמו"מ זה הגינו למכטימוני שאפשר היה להגיע אליו. אני בטוח שאף אחד
לא היה מצטער אילו החוסך היה מקבל יותר והבנק היה מרוויח פחות. אבל זהו
הדבר שהגענו אליו. אינני רוצה להגיד שאם נעכב את האשר, אפשר יהיה לסחוט
משהו מן הבנקים. אבל את הועדה חמצא לנכון להגיד: היום אנחנו מחליטים,
התכנית אינה נראית לנו, חנטו להספיע על הבנקים, - נסובב אבל האני אומר
לכם שניהלנו מו"מ עם הבנקים וזה אינו ניתן.

אשר לפעולת החסכון, גר פה הייתי מזהיר
מפני הפרוצס הקתללי על צעד אחד קדימה ושני אעדיף אחורנית. זו משהו
בענין זה. המבחר הוא די גדול - פרדס בחסכון, בנין בחסכון, אובליגציות
שונות וחסכון בבנקים. לא הייתי מייעץ להפסיק עכשו בדבר זה.

אם אתם רוצים לבחור בועות מטנה שתטפל
בבנקים, בבקשה. אבל כאשר אני שומע טענות על הקמת בנינים על ידי הבנקים,
אינני שותף להן. אינני אומר לבנקים אין רווחים. אבל אחרי ככלות הכל,
חלק גדול מאד מוצא לאדמיניסטרציה ואדמיניסטרציה זה שכר ומשכורת.
ומה שנוגע לפתיחת סניפיה, לי נראה שיש בזה תועלת רבה לצבור. חל-אביב
מונה כיום למעלה מ-400 אלף תושביו והיא עשויה להגיע ל-750,000 תושבים.
בארצות אחרות יש סניפי בנק בכל רחוב. אבל יחד עם זאת, אם אפשר להגיד
לבנקים שהועדה מתקשה כאשר התכנית, ועל ידי כך להיטיב במשהו, לא הייתי
מתנגד לכך. אבל לגדולות אין לקוות.

א. הרצפלד:

נניח אנו מאשרים את התכנית. אבל לפני
כן הייתי מבקש מהיו"ר שינח מה הן הנקודות
בהן אנו רוצים שיחולו שנויים.

היו"ר י. גורי:

אינני מקבל זאת על עצמי. את הועדה בוחרת
בדרך זו, היא צריכה למסור קרט בלבד למנהלי
המו"מ לטפל בזה.

ש. דיין:

מי הם מנהלי המו"מ?

היו"ר י. טרי:

ועדת הכספים אינה יכולה לבוא במקום האוצר.
הטאלה היא, אם אנו מאשרים את התכנית ומבקשים
מהאוצר לנטוח לקבל מהבנקים איזו שהיא הנחה, או לאנו מעכבים את האזור.
אני אינני מייעץ לוועדה לעכב את האזור. אבל מכיוון ששר האוצר אינו
מתנגד לכך, אני מוכן להסכים.

ש. דיין:

היות וועדת הכספים אינה יכולה לנהל מו"מ
עם הבנקים, ומאחר שר האוצר חושב שאפשר
להטיג השנחות מסויימת מהבנקים, והואיל ואנשי האוצר כבר עייפיים מהמו"מ
הזה, אני מציע להזמין את אנשי הבנקים לישיבת הועדה.

היו"ר י. גורי:

איות ואינני רוצה להביא את הענין להצבעה,
אני אומר: האוצר שמע את הדברים. נדחה
את אשור התכנית לשבוע ימים, ולפי יעה לא נחליט על הזמנת מנהלי הבנקים.
נקבל הודעה מהאוצר מה הצליח לעשות במשך שבוע ימים, ואז נחליט כיצד לכלכל
את הענין.

שר האוצר ל. אשכול:

אולי נלך בדר זו, שהאוצר יאמר לבנקים,
שהוא הורשם כי חלק מחברי ועדת הכספים
רואים את תנאי התכנית כבלתי טובים, ואמנם עכשו הוא קבל אשור הועדה ל-5
מליון לירות, אבל לגבי ההמשך יהיה ויכוח גדול עם ועדת הכספים והם יאשרכו
להופיע בפני הועדה, ואז טמא מוטב להם להסתדר איתנו. כלומר, אני מציע
שלא לעכב עכשו את הקריאה, כי 5 מליון לירות אלה אינם קובעים.

ש. דיין:

אינני חושב שזו דרך נכונה למאבק עם הבנקים.

א. אלטמן:

אני מציע להעמיד להצבעה את הצעת שר האוצר.

אני מעמיד להצבעה את הצעת שר האוצר.

היו"ר י. גורי:

ה צ ב ע ה

ב-7 קולות, ללא מתנגדים, אוירה חכנית החטכון בסך 5 מליון לירות

ועתה אצביע את הצויה.

היו"ר י. גורי:

ה צ ב ע ה

הצו המחיר תוספת 5 מליון לירות לבנק ישראל - אושר
הצו המחיר תוספת 5 מליון לירות לבנק א"י לדיסקונט - אושר
הצו המחיר תוספת 5 מליון לירות לבנק אלרן - אושר.

אני נמנעתי מהצבעה, כי במידה שאני מכיר את התכניות, אינני חושב שהן הוגנות במידה מספקת כדי לתת להן גושפנקא של מוד מלכתי.

ח. רובין:

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר היום - תשובות שר האוצר על שאלות חברי הועדה.

היו"ר י. גורי:

שר האוצר ל. אשכול:
נשאלה שאלה ביחס לעבודה בהנחת קו צנור הנפט. הממשלה החליטה לעשות את תה"ל ומקורות לבעלי הדבר. לטעם כך הוקמה ועדה בה משתתפים מנהל מ.ע.ץ., מנהל הדלק קוזלוב, איש החקציבים ש. סורוקר וווינר מתה"ל. כל מסירת עבודה בין בקבלנות ובין ברג'י נמסרת באישור הועדה הזאת. המכרז נערך לפי הנהל המגובל במוסדות ממשלתיים.

שאלתי - שנשאלה על יסוד הודעה שנמסרה שכל העבודה נמסרה לקבלן אחד - היתה, מה היו תוצאות המכרז ובאיזה תנאים נמסרה העבודה לקבלן?

י. טפיר:

אני מבקש לאפשר לי להשיב על פרטים אלה בישיבה הבאה.

שר האוצר ל. אשכול:

נשאלה שאלה ביחס לתמיכות בקופות החולים בשנת התקציב 1956/57. התמיכות לקופות החולים הסתכמו ב-3,297,000 לירות. השנה תנתן תוספת של מליון וחצי לירות לקופת חולים לפי הסכם שלא יעלו את מס האחיד לקופת חולים גם בשנה הבאה. הסכום הנ"ל מתחלק דלגמן: קופת החולים הכללית - 92,53 אחוז, קופת החולים לאומית - 4,88 אחוז, קופת החולים של הציונים הכלליים - 0,59 אחוז, קופת חולים עממית - 1,26 אחוז, וקופת חולים המכבי - 0,72 אחוז.

כאשר נתקבלה ההחלטה על תוספת של מליון וחצי לירות, נתקבל הדבר בתרעומת. במקרה הייתי בחו"ל כאשר נעשה הדבר. אבל הדבר נראה לי לטוב ונכון. אנו עומדים על המשמר ושומרים בחריקת שנים על האינדקס שלא יעלה. אני חייב לומר טעור בראשית השנה דרש שר הבריאות סכום נוסף בשביל קופת החולים וזני נסיתי להתחמק. אבל בינתים באו תוספות השר ואי אפשר היה להתחמק יותר. אנשים שטפלו בדבר נוכחו לדעת, שאילו היו מעליי את המס האחיד, הממשלה בלבד היתה משלמת הסכום הזה, אם לא יותר מזה, וזה מחוץ למה שהיה מטיל הדבר על המשק כולו. ואם יכולנו להבטיח שבמשך שנתיים לא יועלה המס האחיד אם נגדיל את ההשתפות בתקציב קופת חולים, עטינו זאת. ואני חייב לציין כי השתתפות הממשלה בתקציב קופת חולים אינה גדולה. לכן דומני שעטינו מעשה טוב.

י. טפיר:

לפי חלוקת התמיכות יוצא שיש 3 מליון מבוטחים בקופות החולים. לדעתי, המודד הזה אינו נכון, ומתוך כך גם החלוקה אינה נכונה. לכן הייתי מבקש שנקבל אי הסברים על כך מפי שר הבריאות.

היו"ר י. גורי:

ענין זה הובא לוועדת הכספיה פעמים-שלוש פעמים, ונאמר לנו שהכל נעשה מתוך הסכמה כללית של

כל הארגונים.

י. ספיר:

אני יודע שהיתה הסכמה בין שתי קופות חוליות.
אבל כאן אמר לר האוצר דרך אגב, שהסתתפות
הממשלה בתקציב קופת חוליות אינה גדולה. לי נראה לבענין זה יש טעות גדולה.
אני עשיתי כמה חשבונות בענין זה, ומתברר שקופת החוליות הכללית, שהיא
בעלת אספו, יש לה לפי מספריה שקבלנו, פחות מ-20 אחוז של המטות בארץ,
בטעה למבוססות בה למעלה מ-50 אחוז של האוכלוסייה. זאת אומרת מבחינת
האספוז רוב המטות אינן בעלות קופת חוליות, וחברי קופ"ח משתמשים במטות
של מלב"ן והעיריות בתנאים שיש בהם הנחה או מענק גדול מאד. המטות המוחזקות
על ידי קופת חוליות מקבלות תמיכה מהממשלה. א נוסף לכך יש גרנט כללי
של המט למשלמיו חברי קופ"ח.

מחוך המטפריה שמסר מר שרף לו הצטיירה
תמונה מעניינת. המט האחיד שמסלם אדם המרויח 3000 לירות לשנה הוא 192
לירות לשנה, מזה 40 אחוז לקופ"ח, היינו הוא מסלם 90 לירות לקופ"ח ו-100
לירות להסתדרות. מס הכנסה מסלם איש כזה 100 לירות לשנה. זאת אומרת, אדם
המרויח 250 לירות לחודש מסלם למדינה ולקופ"ח אותו סכום. אם כך, נוסף
לשימוש במטות כלליות, נוסף לתמיכה במטות של קופת חוליות ונוסף לגרנט
כללי, אני חייב להכניס גם חלק רציני שהצבור מסלם כאילו בתור מס. אז
הסתתפות הצבור בתקציב קופת חוליות מקבלת צורה אחרת.

שאלת התוספת של מליון וחצי לירות מעוררת
בעיה עקרונית, כי מה פירוש הדבר? בא מישהו ואומר שיש לו גרעון בתקציב
ומאיים בעליית האינדקס, ואז נותנים לו מליון וחצי לירות. בעצת הימים
האלה היה ויכוח בין התעשיינים והפרדסנים. הפרדסנים תבעו העלאת המחיר
של התפוזים המיועדים לבתי החרושת, כי 4 שנים לא העלו את המחיר. בא שר
המסחר והתעשייה ואומר: אם נוסף 10 לירות לטונה, יעלה האינדקס בנקודה אחת.
הוא לא הסכים לכך ולא נתן להעלות את המחיר. בכל תביעה של התעשייה
העלאת מחיריה המספיעה על האינדקס, יושבת כל המדינה ובודקת את הדבר
ומחליטה בשלילה. פה יש אוביקט שנקרא קופת חוליות, הממלא שירות עצום
לצבור, אבל הצבור אינו שותף לבדיקת הענין.

היו"ר י. גורי:

מר ספיר, איננו עוסקים עכשו בענין קופת
חוליות.

י. ספיר:

אני בקשתי להעלות שאלה זו על סדר היום
של הועדה.

היו"ר י. גורי:

ציון. אבל אנו נצטרך לטפל באלה זו בשני
שלבים. השלב הראשון - שר האוצר יביא תקציב
נוסף ושתי יופיע גם הענין הזה, ותהיה לך אפשרות לחוות דעתך. השלב השני -
הדיון על התקציב 1957/58. היות ובאופן הקרוב ביותר אנו צריכים לדון
בבעיה זו, למה לנו להעמיט על הועדה דיון נפרד כאשר ממילא נצטרך לדון
בבעיה זו בשני שלבים?

י. ספיר:

היו לנו ויכוחים קשים מאד על התקציבים
הנוספים שמביאים אותם לאחר מעשה, ולא לגבי
דבריה הנובעים מעצת ההתיקרות. אנו אמרנו שזה אינו בסדר. אם יש איזה
הסכם הטעון אישור של התקציב הנוסף, והענין תלוי ועומד, אני מוכן לחכות.
אבל אם זהו דבר שרבר בוצע, אינני יכול לחכות.

היו"ר י. גורי:

נינו של טעיף זה כדין כל יתר הטעיפים. איננו
יכולים להוציא טעיף אחד מהתקציב הנוסף

ולדון עליו.

י. ספיר:

אני עומד על הצעתי לערוך דיון נפרד בשאלת
קופת חוליות.

היו"ר י. גורי:

אבל לא היום.

י. ספיר:

אני מבקש לקבל את המפתח המחודש לחלוקת
התמיכות לקופות החוליות.

טר האוצר ל. אטכול:

השאלה ביחס לצנור הנפט.

בסדר. ועתה אני רוצה בכל זאת להטיב עכשו על

- אורך הקו הוא כ-224 ק"מ מחולק ל-4 קטעים:
- קטע א' - באר שבע-שדורה בקר - 55 ק"מ
- קטע ב' - שדה בוקר-מצפה רמון - 55 ק"מ
- קטע ג' - מצפה רמון - באר מנוחה - 50 "
- קטע ד' - באר מנוחה - אילת - 64 "

התנאים הטופוגרפיים, דרכי התחבורה והגיה

טוניה בכל קטע.

עד היום נמטרו העבודות הבאות:

1. צנורות: לבית חרות צנורות בצריטיין - 204 ק"מ צנורות, לבית החרוטה בצרפת 20 ק"מ בעלי דופן עבה. מחיר הצנורות יקבע על ידי ועדה מורכבת מב"כ האוצר, מטחר וחשפיה מקורות וחברת הצנורות.

2. חפירה - לציווד כבד - מקורות - 160 ק"מ ב-1,275 ל"י מטר, לטולל בונה - 60 ק"מ ב-1,500 ל"י מטר. העבודה נמטרה רק לשני קבלנים אלה מטום שלהם הציווד המספיק, באיכות ובכמות, לבאוע העבודה בזמן הקצר העומד לרשות המבצע.

3. החציבה - במכרז השתתפו 6 קבלנים על 4 קטעים. הוחלט למסור לכל קבלן רק קטע אחד. העבודה נמטרה ל-
ה' רחמים (באבן רכה) ב-19,5 ל"י מ³
לה' הרפזי (באבן קשה) ב-22,5 ל"י "
לטולל בונה (חציבה מפורזת) ב-27 ל"י לה' אילון ברג'י.

4. רתוך והנחה: במכרז השתתפו 7 קבלנים.

העבודה נמטרה ל-

- בקטע א" לה' קרמר (מניחי צנורות) ב-114.720 ל"
- בקטע ב' טרם נמטרה העבודה בגלל המחיר הגובה
- בקטע ג' לטולל בונה ב-175.600
- בקטע ד' לה' שניר ב-120,000

5. מיכלים: מיכל ב-10,000 מטר מעוקב נתקבל בהשאלה מחברת החשמל. 2 מיכלים ב-6500 מטר מעוקב כל אחד נתקבלו הצעות מהקבלנים "פלד רתכת", גליה המלחים, וולבו. העבודה טרם נמטרה.

6. הובלה. ההובלה נמטרה לקואופרטיב התחבורה לו הציווד המתאים. המחיר ייקבע על פי הכרעת בא כוח משרדי התחבורה והאוצר.

במסירת העבודות התחשבה הועדה במחיר, באחריות הקבלן ויכולתו לבצע הקבלנות בזמן הקצר ביותר.

היו"ר י. גורי:

ועתה ברצוני להביא לידיעת החברים, כי לתקופת זמן מסוימת אנו חייבים להפעיל מספר יוזמות משנה. מונחים על שולחנינו כמה חוקים פיסקליים שעלינו לאייש הדיון בהם עד הפגרא. אנד-מציע שנקיים 6 ועדות משנה שתדונה בחוקים הבאים: ועדת משנה אחת, שאותה ארכז אנופסטי, תדון בדו"ח מבקר המדינה, גימלאות שרים וגימלאות שופטים. ועדת משנה שניה, אותה ירכז מר אפרתי, תדון בחוק נכיל מחנות הרכוז. ועדת משנה שלישית, אותה ירכז מר חזני, תדון בחוק יחב מגן, רשימות פטור מט הכנסה. ועדת משנה רביעית, אותה ירכז מר בהיר, תדון בעניין החשמל. ועדת משנה חמטית, אותה ירכז מר רובין, תדון בחוק הגלו על סוכר, חוק המכט (בטול פטור מיוחד). ועדת שטית, אותה ירכז מר סודאייב, תדון בטסטון בטוח.

אני מבקש אשור להפעיל את הועדה הללו לפי הקונסטיטוציה המקובלת, שאם יש הסכמה בועדת המשנה, העניין מאויר. אם ישנם חלוקי דעות - העניין חוזר למליאת הועדה.

בנה אנו מטיימית את הישיבה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.20